

**בתי המשפט**

|             |        |                            |                                   |
|-------------|--------|----------------------------|-----------------------------------|
| א 036492/04 |        | בית משפט השלום תל אביב-יפו |                                   |
|             |        |                            |                                   |
| 16/11/2008  | תאריך: |                            | בפני כב' השופטת אגי זהבה ס. נשיאה |

בעניין: דביר עומר

ע"י ב"כ עוה"ד שחר אנושי התובע

- נ ג ד -

עיריית לוד

ע"י ב"כ עוה"ד שטיין הנתבעת

**פסק דין**

1. התובע, יליד 1983, שיחק בתפקיד השוער בקבוצת הכדורגל "עירוני לוד", במסגרת ליגת הנוער. טוען התובע בתביעתו כי בשנת 1999 במהלך האימונים במסגרת הקבוצה, נפגע פעמים רבות בשתי ידיו כתוצאה מנפילות חוזרות על הקרקע בסמוך לשער. כתוצאה מן הנפילות הללו נגרמו לו שברים בעצמות הסירה בשתי הידיים, אשר הותירו אותו לטענתו, עם נכות בשיעור 20%, בהסתמך על חוות דעתו של ד"ר אופנהיים.

2. תביעת התובע הופנתה כלפי עיריית לוד, אשר בכל הזמנים הרלבנטיים הייתה הבעלים או המפעילה או המנהלת של קבוצת הכדורגל במסגרתה שיחק התובע, וכן הייתה הבעלים והמחזיקה של האצטדיון ומגרש הכדורגל שבתחומיהם התאמן ושיחק התובע ונפגע.

3. התביעה הוגשה בשתי עילות:

הפר חובה חקוקה לפי [חוק הספורט](#) ותקנותיו, מכוחם חובה היה על העירייה, לטענת התובע, לבטחו, ומשלא עשתה כן, שומה עליה לטענתו, לפצותו בסכום תגמולי הביטוח שהיה זכאי לקבל אילו בוטח כדין.

עילה לפי [פקודת הנזיקין](#) – בעוולת הרשלנות, בין השאר, בשל התחזוקה הלקויה של המגרש.

4. הנתבעת לא הכחישה את בעלותה באצטדיון הספורט ובמגרש הכדורגל. פרט לכך, הכחישה כל עובדה או טענה הכלולים בתביעה. לטענתה, היא מחזיקה את המגרש באופן תקין ומבצעת בו עבודות שיקום עונתיות. באשר לפגיעות שנפגע התובע, לטענתה מעולם לא הובאו לידיעתה פגיעות שנפגע התובע כביכול במסגרת האימונים. עוד טענה העירייה ל'הסתכנות מרצון' של התובע, בשחקו בתפקיד של שוער, כשחקן מקצועי, וככזה ידע את הסכנות הטמונות בתפקידו ובכלל זה את האפשרות להיפגע תוך כדי משחק הכדורגל.

5. באשר לעילה לפי [חוק הספורט](#), טוענת הנתבעת כי כעירייה, אין היא 'אגודת ספורט' או 'ארגון ספורט' אשר הוראות חוק הספורט ותקנותיו חלות עליו, ולא הייתה מחויבת לבטח את התובע במסגרתו.

6. הנתבעת גם חלקה על שיעור הנכות ובהסתמך על חוות דעתו של ד"ר לוגר טענה, כי נכותו של התובע הינה בשיעור 10% בלבד.

7. נציין, כי לאור המחלוקת בין הצדדים על הנכות, מונה ד"ר עמרמי כמומחה מטעם בית המשפט, והצדדים אמצו את קביעתו לפיה לתובע נותרה נכות בשיעור 14.5%.

8. המחלוקת בין הצדדים משתרעת אפוא, על כל רכיבי התביעה, על עילותיה השונות. נעבור לדון תחילה בעילת הרשלנות ולאחריה בעילה לפי [חוק הספורט](#).

#### 9. עוולת הרשלנות

תביעת התובע בעילה זו אינה מתייחסת לאירוע מסוים שתאריכו ידוע, אלא למסכת רצופה של אירועים חוזרים על עצמם, שהתרחשו בשנת 1999 בעת ששיחק בקבוצת הכדורגל של 'עירוני לוד' בתפקיד השוער. אימוני הקבוצה נערכו 3-4 פעמים בשבוע, במגרש הנמצא ליד

אצטדיון הכדורגל בלוד, וביום שבת היו משחקי ליגה. במסגרת אימוני הקבוצה, היה עליו לקפוץ כדי להדוף כדורים שנבעטו לשער, ואז היה נוחת על כפות הידיים. האדמה ברחבת השער וברחבת ה-16 מטרים הייתה קשה מאד, לעומת שאר חלקי המגרש, עליהם צמח דשא, ולעומת מגרשי כדורגל אחרים, בהם האדמה הייתה רכה ולא קשה, גם ברחבת השער. התובע מסכים כי שחיקת הדשא ברחבת השער היא בדרך כלל רבה יותר מאשר בשאר חלקי המגרש אך לטענתו, השחיקה של הדשא ברחבה שליד השער הייתה חריגה במידה רבה הרבה יותר מאשר במגרשים אחרים. בחודש יוני 1999 החל התובע להרגיש כאבים חזקים בכפות הידיים. הוא פנה לאורטופד, אשר שלח אותו לבצע צילומי רנטגן ו-CT במסגרתם אובחנו השברים בשתי ידיו. התובע טוען כי שברים אלו נגרמו מהנפילות החוזרות על כפות הידיים על הקרקע הקשה במיוחד ברחבה שליד השער, במגרש שלא התאים לייעודו. יחד עם זאת, התובע לא שולל את האפשרות, כי נחבל בידיו גם בנפילות במגרשים אחרים, בהם שחקה קבוצתו.

עדותו של התובע הסתייעה בתמונות המגרש, בהם ניתן לראות כי ברחבת השער אין דשא, אלא אדמה חשופה, להבדיל משאר חלקי המגרש בהם גדל דשא. תמונות אלו צולמו בשנים 2004-2005, אך לטענת התובע, הן משקפות גם את מצב המגרש במועד הרלבנטי לתביעה, והן תומכות בטענתו בדבר התחזוקה הלקויה של המגרש על ידי העירייה.

גרסת התובע נתמכה גם בעדותו של איתי ניר, אשר שחק בקבוצת הכדורגל עירוני לוד באותה תקופה כקשר. איתי מציין כי ברחבת ה-16 מטר, ובעיקר ברחבת ה-5 המטרים הסמוכות לשער לא היה דשא, והאדמה הייתה קשה במיוחד, להבדיל מרובו של המגרש, שם היה דשא וקרקע חולית ורכה מזו שברחבות שליד השער.

10. למול עדויות אלו, העידו מטעם העירייה ניקיאל מכאלי, המשמש כראש מנהל תרבות נוער וספורט בעיריית לוד, והרפז יצחק, מנהל החברה אשר מתחזקת ומשפצת מגרשי כדורגל.

ניקיאל מכאלי העיד כי מגרשי הספורט העירוניים מוחזקים כל השנים ברמה גבוהה ביותר על ידי צוות מהעירייה ועל ידי קבלן מומחה לאחזקת מגרשי ספורט. בכל השנים, לרבות בשנים הרלבנטיות לתובענה, עמדו מגרשי הספורט של העירייה בתקני הבטיחות הגבוהים ביותר ושימשו, בין היתר, את ההתאחדות לכדורגל לקיום משחקים בינלאומיים ולמשחקי ליגה בכל הרמות ובכל הליגות הסדירות. באשר לתמונות אותן צרף התובע לתצהירו, העד סבור כי חלק מן התמונות כלל לא מתייחס למגרש הכדורגל העירוני אלא לפארק סמוך שאינו משמש למשחקים ולאיימונים במסגרת קבוצת הכדורגל העירונית, והתמונות האחרות של

המגרש המדובר, ניכר בהם שהמגרש תקין ואין בו כל בעיית בטיחות, ולראיה – צרף אף הוא לתצהירו תמונות נוספות בהם ניתן לראות כי המגרש כולו, לרבות רחבות השער, מדושאות לחלוטין בדשא צפוף.

11. עדותו של מר ניקיאל מכאלי נסתייעה בעדותו של יצחק הרפז, בעליה של חברת י. הרפז בע"מ, אשר עוסקת בשיפוץ ואחזקת מגרשי כדורגל בליגות השונות, כגון: מכבי ת"א, הפועל ת"א, בית"ר ירושלים ועירוני לוד – דהיינו: גם המגרש נשוא התביעה. מגרש זה נבנה בשנים 1994-1995 על ידי החברה שבבעלות העד, והעבודות בוצעו על ידי חברת 'לורס' שהייתה החברה לפיתוח לוד. המגרש עבר שיפוץ יסודי בחודשים יוני-יולי-אוגוסט 1999. בחודשים אלו אין כל פעילות ספורט בליגה, ובמגרשי הספורט של העירייה. לקראת פתיחת העונה, בסוף חודש אוגוסט, בכל שנה, עובר המגרש ביקורת של ההתאחדות לספורט, וללא אישור ההתאחדות לכדורגל, לא מתקיימים משחקים במגרש. לאחר שאושר, המגרש עובר כיסוחים יישורים וטיפולים בהתאם לצורך. אם קיימת מהמורה בשטח, ממלאים אותה בחול ומהדקים. במידה ואחרי הגשם יש שלוליות, ממלאים אותן בחול על מנת ליישר את השטח. מידי חודש נובמבר, כולל נובמבר 1999, עובר המגרש שזרוע חורף, ובמשך כחודש ימים לא עושים שימוש במגרש עד שהדשא נקלט.

12. גם נציג העירייה אישר בתצהיר התשובות לשאלון (ת/2) כי לקראת עונת המשחקים שהחלה באוגוסט 1999 ביצעה העירייה עבודות שיקום כלליות במגרש, שכללו, בין היתר, יישור קרקע המגרש, דילול, מילוי חול והנחת דשא במקומות החסרים.

### 13. מן העדויות שנשמעו עולה התמונה הבאה:

עונת הכדורגל מתחילה מידי שנה בחודש אוגוסט. באמצע החודש מתחילים השחקנים להתאמן, אחרי פגרה של כחודשיים וחצי, שמתחילה בסוף חודש מאי- תחילת יוני. בחודשי הפגרה אין אימונים, ובתקופה זו עובר מגרש הכדורגל באצטדיון שיקום והכנתו לקראת עונת המשחקים החדשה. השיקום כולל יישור ומילוי חול, שתילת דשא בקרחות, דישון, סידור מערכות המים. טיפול נוסף נערך לקראת החורף, שאז עובר המגרש שזרוע. במהלך השנה מבוצע טיפול שוטף הכולל כיסוח הדשא, מילוי מהמורות, פיזור והידוק החול ויישור פני המגרש. בנוסף לעבודות התחזוקה של המגרש, הנעשות על ידי קבלן חיצוני, עובדים במגרש גם פועלים של העירייה, אשר דואגים לנקותו ולגרפו לפני כל אימון או משחק.

14. השחיקה במגרש הכדורגל אינה אחידה. השחיקה במגרשי האימונים גבוהה יותר מאשר השחיקה באצטדיון, והרחבה הסמוכה לשערים – שם מתקיימים מירב האימונים ומתרכז המשחק, נשחקת יותר משאר חלקי המגרש, ומידי פעם גם במהלך העונה, ממלאים שם חול ומישרים.

15. לפני תחילת כל עונה, ההתאחדות לכדורגל מאשרת את המגרשים למשחקי הליגה. ברי, כי האישור מתקבל אחרי השיפוץ שנערך במגרשים במהלך הפגרה. יחד עם זאת, לא נטען כי ההתאחדות פסלה את המגרש למשחקים במהלך השנה או לקראת סופה, כאשר השחיקה ברחבת ה-16 מטרים וברחבת השער הייתה כבר משמעותית ולא היה כלל דשא באזורים אלו.

16. משחקי ליגת הנוער והאימונים של קבוצת הנוער לא התקיימו באצטדיון העירוני אלא בשני מגרשים הסמוכים לאצטדיון, אך גם הם אושרו למשחקים על ידי ההתאחדות לכדורגל. לא כל המשחקים בהם שחק התובע התקיימו במגרש של הנתבעת. חלקם שוחקו במגרשי חוץ, של קבוצות אחרות. חלק מן המגרשים היו מגרשי דשא וחלקם מגרשים חוליים, אך כאמור, כולם אושרו למשחקי ליגה על ידי ההתאחדות לכדורגל.

17. אין מחלוקת כי על הנתבעת, כבעלים וכמחזיקת המגרשים, בהם שיחק והתאמן התובע, מוטלת חובת זהירות מושגית, כלפי השחקנים והמשתמשים במגרשים שברשותה. השאלה הינה, אם חלה על הנתבעת גם חובת זהירות מושגית בנסיבות שהוכחו, ואם הפרה חובת זהירות זו.

18. למעשה, על התובע להוכיח כי נפגע תוך כדי פעילות במגרשי הכדורגל שהוחזקו על ידי העירייה, וכי פגיעתו נבעה מחמת ליקוי או מפגע שהיו במגרש. אזי, יעבור נטל הבאת הראיות לנתבעת להוכיח, שהיא מצידה עמדה בחובת הזהירות המוטלת עליה, בכך שדאגה לתחזק את המגרש באופן סדיר וסביר.

19. אמנם התובע לא יכול היה לציין מתי בדיוק נפגע ובאילו נסיבות. לטענתו, מדובר בהצטברות של מכות שספג בידיים מהנפילות לאחר שזינק לשער, ונחת על הקרקע הקשה. מנגנון זה של חבלות חוזרות בפרקי הידיים הוכר על ידי המומחה שמונה על ידי בית המשפט, ד"ר עמרמי, ואשר חוות דעתו אומצה על ידי הצדדים. וכך מציין ד"ר עמרמי בחוות דעתו: **"אין ספק,**

**שהשברים נגרמו עקב סטריס הולך וגובר במהלך פעילותו בעקבות חבלות אין ספור בפרקי הידיים, עד אשר נגרמו השברים במהלך 1999."**

20. עוד הוכח כי על אף עבודות השיפוץ המקיפות שהיה המגרש עובר בחודשי הקיץ, בפגרה שבין הליגות, ושזרוע החורף, השימוש האינטנסיבי במגרשים, בעיקר באימונים התלת-שבועיים, גרם לשחיקה מוגברת של הדשא ברחבת ה-16 ובעיקר ברחבת השער, שהם המקומות שעל המגרש בהם נעשתה עיקר פעילותו של התובע, בהיותו שוער הקבוצה.

21. העירייה עשתה אמנם מידי קיץ, שיפוץ מאסיבי במגרש, שכלל מילוי חול ויישורו, השלמת הדשא במקומות החסרים, דישון וטיפול במערכת ההשקיה, אך במהלך עונת המשחקים, למעט שזרוע החורף בנובמבר, לא היו מטפלים יותר בדשא, ואם נשחק, היו ממתנינים לפגרה לשם השלמתו. הטיפול השוטף כלל יישור האדמה למניעת שלוליות, מילוי חול והידוקו להחלקת מהמורות בלבד. ברחבה שליד השער במגרש האימונים שנעשה בו שימוש מאד אינטנסיבי במשך כל העונה, ושם השחיקה רבה ביותר, לקראת סוף עונת המשחקים לא נותר דשא, אלא אדמה חשופה וקשה, ולא היה בטיפול השוטף כדי ליתן מענה לכך. מצב זה יצר סיכון, במיוחד כלפי השוער, שמתפקידו לזנק באוויר כדי לתפס הכדורים ועקב כך הוא נופל נפילות רבות על האדמה הקשה. לא עבודות השיפוץ השנתיות, ולא הטיפול השוטף במגרשים במהלך עונת הליגה, נתנו מענה למצב מסוכן זה, בו השוער נוחת על האדמה הקשה, וסופג חבלות חוזרות ונשנות בידיו.

22. אין חולק בין הצדדים, כי העירייה חבה כלפי התובע חובת זהירות מושגית, מתוקף היותה המחזיקה או בעלת השליטה והפיקוח על המגרש, ואחראית על תקינותו ובטיחותו. אלא שלא די בקיומה של חובת זהירות מושגית. יש לבחון גם שאלת קיומה של חובת זהירות קונקרטית, וזאת בתנאי ומדובר הוא בסכנה בלתי רגילה.

**"כמו חובת הזהירות המושגית, כך גם חובת הזהירות הקונקרטית, נקבעת על-פי מבחן הצפיות. השאלה היא, אם אדם סביר יכול היה לצפות – בנסיבותיו המיוחדות של המקרה – את התרחשות הנזק, ואם התשובה על כך היא בחיוב, אם אדם סביר צריך היה, כעניין שבמדיניות, לצפות את התרחשותו של אותו נזק. השאלה הראשונה היא טכנית באופייה. תשובה שלילית עליה מסיימת את הבחינה, שכן באין אפשרות צפייה בפועל, אין חובת זהירות. אנחנו בתחום**

הרשלנות ולא בתחום החובות המוחלטות. השאלה השנייה היא נורמטיבית באופייה, וקשורה בהכרעה ערכית באשר למה צריך לצפות בנסיבותיו של המקרה הקונקרטי. "ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש ואח', פד"י לז' (1) 113, סעיף 7 לפסק-דינו של כב' השופט ברק (כתוארו אז)).

נשאלת השאלה, האם העירייה הייתה צריכה לצפות את הנזק, היינו, האם הנזק היה צפוי במישור הנורמטיבי? ככלל, נזק הצפוי מבחינה פיזית, צפוי גם במישור הנורמטיבי, אלא אם כן קיימים שיקולים מיוחדים, כגון שיקולי מדיניות, המצדיקים צמצום החובה או שלילתה חרף יכולת הצפייה (ר' סעיף 10 לפסק-דינו של השופט ברק, בפרשת "ועקנין" הנ"ל).

לטעמי, לא יכול להיות ספק, כי על הנתבעת היה לצפות, כי נפילות חוזרות ונשנות על האדמה הקשה, שהדשא בה נשחק לחלוטין לקראת סוף עונת המשחקים, תסכן את השוער – שמתפקידו לזנק על הכדורים, ותוך כדי זינוק הוא נופל על האדמה. העירייה מודעת לצורך ליישר את המגרש, למנוע מהמורות, לפזר חול, לזרוע דשא ולטפל בו. גם אם לא ניתן היה לזרוע דשא במהלך עונת המשחקים, היה על העירייה, כמחזיקת המגרש וכמפעילת הקבוצה לדאוג לכך כי האדמה החשופה ברחבה תותאם לאופי הפעילות בה, מבלי שתסכן סיכון מיוחד את השחקנים בכלל ואת השוער בפרט.

הנני סבורה שהעירייה כשלה בכך, ועל כן עוולה ברשלנות כלפי התובע.

23. הנתבעת טוענת לשלילת אחריותה בשל הסתכנות מרצון של התובע, שכשחקן כדורגל וכשוער, המשתתף בפעילות ספורטיבית, היה מודע לסיכונים הכרוכים בפעילות זו, עד כמה שהסיכונים טבעיים ורגילים לאותה פעילות, ובגינוס אין להטיל עליה כל אחריות.

סעיף 5(א) לפקודת הניזקין [נוסח חדש] הן בהסתכנות מרצון, קובע :

**"בתובענה שהוגשה על עוולה תהא הגנה שהתובע ידע והעריך, או יש להניח שידע והעריך, את מצב הדברים שגרמו לו נזק וכי חשף עצמו או רכשו למצב זה מרצונו".**

שלילת אחריותו של מזיק בשל הסתכנות מרצון, מותנית לפי סעיף 5(א) לפקודת הניזקין בשלושה תנאים מצטברים : כי הניזוק ידע אודות הסיכון, חשף עצמו לסיכון בודעין, ורצונו לחשוף את עצמו לסיכון ולתוצאותיו המשפטיות, דהיינו : שאם ייפגע, לא יהיה זכאי לפיצוי מן המזיק [ראה : ע"א 971/03 אבנר בגא נ' מלול (10.11.05)]. אין די בכך שהניזוק היה מודע

לסיכונים שבמעשהו, אלא יש להוכיח כי הוא עשה זאת תוך מודעות לכך שאם ייפגע, לא יהיה זכאי לכל פיצוי, והנטל על המזיק המעלה טענה של הסתכנות מרצון להוכיח את התקיימות תנאיה. הסתכנות מרצון מתקיימת במקרים חריגים ויוצאי דופן ומשלא הוכחו התנאים המצטברים הנדרשים לעניין זה, יש להניח כי אדם סביר לא ימחל מרצונו על זכותו לתבוע פיצוי מן המזיק בשל עוולה שביצע כלפיו [ע"א 897/75 ווסטצ'סטר פייר אינושרנס קומפני נ' קורן, פ"ד לא (1) 660, 665].

דברים דומים נכתבו בספר "דיני הנזיקין", בעריכת ג. טדסקי 1976, בעמ' 315 :

**"... הידיעה על מצב הדברים שגרמו לנזק, והרצון להסתכן, אין די בהם, כשלעצמם, כדי לבסס הגנת הסתכנות מרצון. לא כל מי שמסתכן מרצון, בידיעת הסיכון, חושף את עצמו לנזק. ההסתכנות מרצון חייבת להיעשות בנסיבות שניתן לומר עליהן כי הניזוק הסכים לקבל על עצמו את הסיכון לנזק ללא פיצויים".**

24. על יסוד הדברים שהובאו לעיל, אף אם התובע היה מודע לסיכון הכרוך במשחק כדורגל במגרש ושהוא עלול להיפגע תוך כדי קפיצות לכדור ונפילה על האדמה, הנתבעת לא הוכיחה כי התובע חשף עצמו בודעין גם לתוצאות המשפטיות של אותה פגיעה וויתר על זכותו לקבלת פיצוי מן המזיק. ונזכור, כי מדובר בתובע שהיה נער כבן 16 במועד התרחשות האירועים נשוא התביעה, ומודעותו לזכויותיו המשפטיות לא הוכחה כלל, לא כל שכן ויתור על זכויות אלו. אשר על כן, יש לדחות הטענה שהעלתה הנתבעת בדבר הסתכנות מרצון.

25. טוענת הנתבעת בסיכומיה גם לאשם תורם מכריע של התובע, שלא יפחת מ-50%, אך טענתה לא פורטה.

26. על קיומו של אשם תורם נפסק כי יש לבחון אם הניזוק פעל כ'אדם אחראי תוך זהירות סבירה' או שמא היה בהתנהגותו משום העדר זהירות סבירה בהגנה על עצמו [ראה: ע"א 316/75 לוי שטרנברג נ' עיריית בני ברק, פ"ד מג (3) 343]. המבחן לחלוקת האחריות בין המזיק לניזוק נעשה לפי 'מידת האשמה': הווי אומר, בית המשפט מציב את מעשי הרשלנות של המזיק והניזוק זה מול זה, כדי להשוות ולהעריך, מבחינת האשמה המוסרית, את מידתם ומשקלם של מעשיו ומחדליו של כל צד.



27. לטעמי, לא הוכח כל אשם תורם מצד התובע. התובע היה שחקן צעיר בקבוצת כדורגל. תפקידו כשוער חייב אותו לזנק לכדורים ולנחות על האדמה. לא נטען כלפי התובע כי הגזים במשחקו, או כי חרג מהתנהגותו של כל שוער סביר אחר בנסיבות העניין, או כי עשה כל פעולה אחרת שחרגה ממתחם הסבירות והיה בה כדי לסכנו או לגרום להתרחשות הנזק שנגרם.

28. **סוף דבר** : התובע הרים הנטל להוכיח אחריותה של הנתבעת לנזק שנגרם לו, כתוצאה מתחזוקה לקויה של מגרש האימונים עליו התאמן התובע במסגרת קבוצת הכדורגל בה שיחק. אין לזקוף לחובת התובע כל אשם תורם.

29. השברים שנגרמו לתובע בפרקי ידיו התאחו. לפי חוות דעתו של ד"ר עמרמי, השבר בפרק יד ימין התאחה גרמית ברם נותר מימין פרגמנט עצם שיתכן וגורם לכאבים ולחוסר היציבות הקל בפרק יד ימין, בגינו העניק לו 10% נכות. גם בפרק יד שמאל קיימת אי סדירות קלה בין הרדיוס לנביקולר על רקע פרגמנט עצם זעיר, בגינו העניק לו 5%. נכותו המשוקללת של התובע עומדת אפוא, על 14.5% והיא אינה במחלוקת בין הצדדים.

30. לאחר שאובחנו השברים, גובסו ידיו של התובע. ידו השמאלית למשך 4 חודשים והגבס ביד ימין הורד חודש מאוחר יותר. התובע היה באותה עת תלמיד תיכון, ונעזר בבני משפחתו לפעולות היום-יום : להתקלח, להתלבש, לאכול.

31. במועד מתן התצהיר, היה התובע סטודנט לאדריכלות, לקראת סיום לימודיו, ועבד במשרד אדריכלים במשרה חלקית. לטענתו, עבודתו כרוכה בעבודה רבה מול המחשב, שימוש במקלדת ובעכבר, אך גם בניית מודלים מקרטון, חיתוכם והדבקתם, מלאה הכרוכה בהפעלת כפות הידיים. בשל הכאבים הוא נאלץ לקחת הפסקות בעבודה ולעסות את כפות הידיים, כדי להפיג את הכאב. במקביל, עובד התובע גם כסדרן בקולנוע.

32. התובע לא טען ולא הוכיח כי נגרם לו הפסד השתכרות בעבר. התובע לא עבד במועד התאונה. לאחר מכן, חרף הפגיעה בכפות הידיים, בחר התובע מקצוע בו "כפות הידיים הינם כלי העבודה היחיד של האדריכל" (סעיף 38). סבורתני כי אילו הפגיעה הייתה משמעותית ליכולת תפקודו היה התובע, כאדם צעיר ומוכשר, בוחר מסלול הכשרה אחר, בהם כפות הידיים אינם מהוות כלי עבודה יחיד, כטענתו, טענה שאינה מקובלת עלי בעליל, שכן אדריכל נדרש בראש ובראשונה, לכשרון, דמיון ויצירתיות, שלא נפגעו אצלו כלל.

33. יחד עם זאת, מקובל עלי כי חלק מעבודת האדריכל קשורה בהפעלת כפות הידיים, בין אם בעבודה על המחשב ובין אם בבניית מודלים. הנכות בפרקי ידיו של התובע עלולה לפגוע בכושר השתכרותו במקצוע אותו בחר ללמוד, אשר מידתה תוערך באופן גלובלי ותועמד על סך של **40,000 ₪**.

34. באשר לעזרה שקבל התובע בעבר מבני המשפחה, עזרה זו במהותה אינה חורגת מן העזרה המקובלת בין בני משפחה. יחד עם זאת, לאור העובדה כי **שתי ידיו** של התובע היו מגובסות למשך מספר חודשים, והוא נזקק לעזרה גם בפעולות הקשורות בהיגיינה האישית שלו, בגילו, הנני מוצאת לנכות לפסוק לו בגין עזרה זו בעבר, סכום של **3,000 ₪**.

35. באשר לעזרה בעתיד, טוען התובע כי הוא מתגורר בדירה שכורה, ומתקשה לבצע בעצמו את עבודות הבית, לשטוף רצפות, להדיח כלים, לתלות כביסה, לסחוב סלי קניות בשל כאבים שהוא חש בכפות ידיו. חרף האמור, לא נטען ולא הוכח כי התובע מעסיק עזרה בשכר. בעתיד, לאור מקצועו ומעמדו הצפוי, ממילא היה התובע שוכר שירותי עזרה, ואינני סבורה כי יש מקום לפסוק לו פיצוי באב נזק של עזרה לעתיד.

36. התובע זכאי לכאב וסבל בגין הנכות, בסכום המוערך על ידי בסך של **50,000 ₪**. סכום זה כולל ריבית ממועד הפגיעה ועד למתן פסק הדין.

37. על הסכומים שנפסקו, יתווספו הוצאות משפט, וכן שכ"ט עו"ד בשיעור 20% ומע"מ.

### 38. עולת הפרת חובה חקוקה

התובע טוען כי הנתבעת הפרה את הוראות [חוק הספורט](#), התשמ"ח-1988 (להלן – "חוק הספורט") והתקנות שהותקנו מכוחו, בכך שלא גרמה לכך שהתובע יבוטח בפוליסת ביטוח מתאימה. בנסיבות אלו, מוטלת החובה על הנתבעת לפצותו בגובה תגמולי הביטוח שהיו משתלמים לתובע אילו בוטח כדן. עפ"י סעיף 3(2) [לתקנות הספורט](#) (ביטוח) התשנ"ה-1994 סכום הביטוח המלא (נכון ליום 22.11.94) היה 150,000 ₪, אשר שווים בעת הגשת התביעה (5.5.04) היה 228,322 ₪. התובע זכאי היה לטענתו, לתגמולי ביטוח בהתאם לשיעור הנכות שפסק ד"ר עמרמי, בשיעור 15% ובסכום של 33,107 ₪.

הנתבעת מכחישה חבותה בעוולה זו. לטענתה, הנתבעת אינה נכללת בהגדרות שבסעיף 7 [לחוק הספורט](#), המגדירות את הגופים עליהם חלה החובה לבטח, והם: "אגודת ספורט", "ארגון ספורט", "התאחדות" ו"איגוד". סעיף 7 [לחוק הספורט](#) קובע: "אגודת ספורט, ארגון ספורט, התאחדות ואיגוד יבטחו את הספורטאים הנוטלים חלק בתחרויות ספורט המאורגנות על ידם או מטעמם".

39. סעיף 1 [לחוק הספורט](#) מגדיר את הגופים עליהם קיימת החובה לפי סעיף 7 לבטח את השחקנים:

אגודת ספורט – חבר בני אדם העוסק בענף או בענפי ספורט מסוימים והמסונף לארגון ספורט או הפועל כתאגיד עצמאי.

ארגון ספורט – תאגיד שלא למטרת רווח המאגד בתוכו אגודות ספורט העוסקות בענפי ספורט שונים.

התאחדות ואיגוד הינם תאגידים שלא למטרת רווח המרכזים או מייצגים ענף או ענפי ספורט בישראל והמוכרים על ידי גופים בינלאומיים באותו ענף.

העירייה, הינה גוף סטטוטורי שהוקדם על פי דין מכח [פקודת העיריות](#). עירייה איננה עונה לאף אחת מן ההגדרות של הגופים המחויבים בחובת הביטוח לפי סעיף 7 [לחוק הספורט](#). כך סברה גם השופטת פלפל בספרה "הספורט בראי המשפט" עמ' 272, והשווה גם [ל.א. \(של-נתי\) 6186/00 אלישע דוד נ' המועצה האזורית גליל תחתון](#). (נבו).

ייתכן וקבוצת "עירוני לוד" בה שיחק התובע הייתה מאוגדת באגודת ספורט במסגרתה שיחקה בליגה, אך זהותו של גוף זה לא הובהרה. חלל ראייתי זה לא ימולא על ידי ייחוס חובת הביטוח לעירייה.

אשר על כן, דין התביעה בעילה זו – להידחות.

**המזכירות תשלח לב"כ הצדדים עותק מפסק הדין.**

**ניתן היום, י"ח בחשוון, תשס"ט (16 בנובמבר 2008), בהעדר הצדדים.**

---

**זהבה אג'י, שופטת**

אג'י זהבה 54678313-36492/04

**ס. נשיאה**

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)